

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

18 серпня 2015 р.

Київ

№ 437-р

Про закриття
провадження у справі

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 243-26.13/232-12/02/23-12 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції публічним акціонерним товариством «Запорізький абразивний комбінат» (надалі – ПАТ «Запоріжабразив», Товариство) (вул. Димитрова, 44, м. Запоріжжя, код ЄДРПОУ 00222226) та подання П'ятого управління досліджень та розслідувань від 15 червня 2015 року № 243-26.13/232-12/02/23-12/217-спр,

ВСТАНОВИВ:

Розпорядженням адміністративної колегії Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Запорізьке відділення) від 30.03.2012 № 33-р за заявою приватного підприємства «Корунд» (надалі – ПП «Корунд») (вх. № 8-01/108-АМ від 29.11.2011) розпочато розгляд справи № 02/23-12 за ознаками вчинення ПАТ «Запоріжабразив» порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку електрокорунду нормального шляхом відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

Згідно з дорученням Голови Антимонопольного комітету України від 03.05.2012 № 13-01/233 матеріали справи були передані Запорізьким відділенням до Антимонопольного комітету України (надалі – Комітет) та справі № 02/23-12 присвоєно № 243-26.13/232-12/02/23-12.

Також відповідно до абзацу другого пункту 19 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами) (надалі – Правила розгляду заяв і справ), до матеріалів справи № 243-26.13/232-12/02/23-12 приєднано заяву товариства з обмеженою відповідальністю «Супутник» (надалі – ТОВ «Супутник») від 11.07.2012 № 114 (вх. № 3/495 від 27.07.2012) про відмову постачання електрокорунду нормального ПАТ «Запоріжабразив».

Товариство, згідно зі Статутом (у новій редакції), затвердженим загальними зборами акціонерів ПАТ «Запоріжабразив» (протокол № 15 від 26.04.2013), зареєстрованим Виконавчим комітетом Запорізької міської ради 17.05.2013 за № 11031050023001816, є юридичною особою з дати його державної реєстрації.

Основними видами діяльності Товариства є, зокрема:

виробництво неметалевих мінеральних виробів, не віднесених до інших груп (код за КВЕД 26.82.0);

виробництво іншої основної неорганічної хімічної продукції (код за КВЕД 24.13.0);
виробництво абразивних виробів (код за КВЕД 26.81.0).

ПАТ «Запоріжабразив» створене з метою здійснення підприємницької діяльності для одержання прибутку в інтересах акціонерів Товариства та, відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

За результатом проведеного дослідження ринку, на якому здійснює діяльність ПАТ «Запоріжабразив», Комітетом було визначено:

товарними межами ринку – електрокорунд нормальний;
територіальними (географічними) межами ринку електрокорунду нормального – територію України, тобто ринок є загальнодержавним;
часовими межами ринку – період 2009 – 2012 років.

Частка ПАТ «Запоріжабразив» на ринку електрокорунду нормального у 2009 – 2012 роках у територіальних (географічних) межах України становить:

за 2009 рік – 97,55 відсотка;
за 2010 рік – 98,9 відсотка;
за 2011 рік – 99,38 відсотка;
за 2012 рік – 98,8 відсотка.

Отже, відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПАТ «Запоріжабразив» має ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на загальнодержавному ринку електрокорунду нормального протягом 2009 – 2012 років.

Під час розгляду справи Комітетом встановлено наступне.

У період 2009 – 2012 років ПП «Корунд» неодноразово зверталось до ПАТ «Запоріжабразив» з пропозиціями укласти договір або задовольнити заявки на відвантаження електрокорунду нормального марки 14А.

У відповідь на письмові заявки ПП «Корунд» Товариство повідомляло:

відвантажити електрокорунд нормальний не має можливості (без пояснення причин неможливості відвантаження продукції у березні – квітні 2009 року) (лист від 18.03.2009 № 1352 на лист від 19.02.2009 № 12);

не має вільних ресурсів для укладення контракту та поставки на адресу заявника електрокорунду нормального у квітні 2009 року (листи від 08.04.2009 № 1672 на лист від 24.03.2009 № 113 та від 17.04.2009 № 1742 на лист від 10.04.2009 № 117);

питання про поставку електрокорунду нормального буде розглянуте лише після підписання контрактів на електрокорунд нормальний F₁₂ – F₂₄₀ (лист від 06.11.2009 № 5562 на лист від 02.11.2009 № 152);

листом від 19.05.2009 № 2189 Товариство повідомило, що відвантажити ПП «Корунд» електрокорунд нормальний лише трьох зернистостей F₃₀, F₄₀, F₄₆ не має можливості, оскільки одночасно виготовляється ще 18 інших зернистостей, які повинні бути поміщені на склад або переплавлені, оскільки не мають реалізації. Одночасно Товариство запропонувало ПП «Корунд» звернутись до китайських виробників шліфувальних матеріалів електрокорунду нормального, які є основними світовими постачальниками F₂₄ – F₄₆.

Товариство разом з листом від 21.04.2009 № 10/1205 повернуло ПП «Корунд» не підписаний контракт, з огляду на відсутність вільних ресурсів для поставки електрокорунду нормального.

Також листом від 23.11.2011 № 8424, наданим на лист ПП «Корунд» від 10.11.2011, ПАТ «Запоріжабразив» повідомило, що електрокорунд марки 14А виготовити не має можливості та запропонувало для реалізації фракції електрокорунду нормального F₈₀ – F₂₂₀ замість необхідних ПП «Корунд» фракцій F₁₆ – F₈₀.

Свої дії щодо відмови в укладенні договорів та відмови у відвантаженні електрокорунду нормального ПП «Корунд» у 2009 – 2012 роках, ПАТ «Запоріжабразив» (лист від 03.02.2012 № 8/460) мотивує також тим, що Товариство укладає річні договори на

поставку електрокорунду нормального на повний асортимент продукції та повний обсяг виробництва у кінці кожного року (протягом листопада, грудня).

Однак, як встановлено матеріалами справи, ПП «Корунд» зверталось до Товариства з пропозиціями укладення договорів на поставку електрокорунду нормального на наступні роки у жовтні – грудні відповідно 2009, 2010, 2011 років, і неодноразово просило задовольнити письмові заявки щодо поставки продукції, які залишались незадоволені або без відповіді з боку Товариства.

Об'єктивних пояснень щодо відмови в укладенні договорів у період 2009 – 2012 років та щодо відмови у задоволенні заявок на відвантаження електрокорунду нормального Товариство не надало.

ТОВ «Супутник» у 2011 році надіслало ПАТ «Запоріжжябразив» заявки на укладення договору на поставку абразивного матеріалу на 2011 – 2012 роки, зокрема й електрокорунду нормального (лист від 31.10.2011 № 455, надісланий Українським державним підприємством поштового зв'язку «Укрпошта» (надалі – УДППЗ «Укрпошта») без внутрішнього опису та повернений ТОВ «Супутник» з позначкою УДППЗ «Укрпошта» «истек срок хранения» (мовою оригіналу), листи від 08.11.2011 № 456 та № 457 були направлені УДППЗ «Укрпошта» з внутрішнім описом, але повернені відправнику з позначкою «организация от получения отказалась» (мовою оригіналу), та Кур'єрською службою доставки з внутрішнім описом та повернений ТОВ «Супутник» з позначкою «отказ от получения» (мовою оригіналу).

Зазначене свідчить, що Товариство ухилялось у 2011 році від отримання письмової кореспонденції від ТОВ «Супутник».

Під час розгляду справи також встановлено:

баланс обсягів виробництва електрокорунду нормального та його відвантаження споживачам вказує на наявність щомісячних залишків продукції в обсягах, які були достатніми для їх відвантаження для ПП «Корунд» згідно із заявками та пропозиціями про укладення договорів на постачання;

порівняння обсягів залишків електрокорунду нормального по кожній фракції з обсягами замовлення ПП «Корунд» і ТОВ «Супутник» підтверджує відсутність обґрунтованості дій Товариства щодо відмови в реалізації електрокорунду нормального;

аналіз інформації щодо потужностей Товариства показав майже сталий процес виробництва та реалізації електрокорунду нормального як на внутрішній ринок, так і на експорт (за даними 2009 – 2012 років);

аналіз відомостей щодо обсягу реалізації Товариством вітчизняним споживачам електрокорунду нормального за зерновим складом показав, що частка придбаних неліквідних фракцій $F_{54} - F_{240}$, за інформацією Товариства, у загальному обсязі продажу є різною і, в окремих випадках, меншою за частку цих фракцій у загальному обсязі виробництва електрокорунду нормального;

Товариством не надано інформації, яка б свідчила про накопичення неліквідних залишків електрокорунду нормального фракцій $F_{54} - F_{240}$, що не дозволяє виготовляти електрокорунд нормальний фракцій $F_{16} - F_{80}$.

З метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Комітетом надані ПАТ «Запоріжжябразив» обов'язкові для розгляду рекомендації від 26.12.2014 № 35-рк, відповідно до яких Товариство мало вжити заходів щодо запровадження механізму, який би унеможлилював необґрунтовану відмову в укладенні договорів (розгляду заявок) на поставку електрокорунду нормального.

У встановлений термін ПАТ «Запоріжжябразив» у листі від 11.02.2015 № 8/360 (вх. № 8-142/1274 від 17.02.2015) повідомило про виконання рекомендацій.

Зокрема, як зазначено в листі, на виконання рекомендацій Комітету від 26.12.2014 № 35-рк головою правління ПАТ «Запоріжжябразив» А.В. Береза прийнято наказ від 11.02.2015 № 23 (надалі – Наказ) з метою підвищення виконавчої дисципліни при

укладенні договорів і розгляді разових заявок на поставку електрокорунду нормального та безперебійної роботи.

Відповідно до Наказу працівникам ПАТ «Запоріжжябразив» при формуванні портфеля замовлень на рік та укладенні із замовниками контрактів, при розгляді разових заявок на поставку електрокорунду нормального необхідно, зокрема, враховувати:

плановані обсяги закупівель замовниками електрокорунду нормального за видами зернистості, фракцій і їх відповідність виробничим та технологічним можливостям підприємства;

разові поставки (позаконтрактні) електрокорунду нормального після виконання контрактних поставок;

при неможливості укласти (продати) із замовником контракт на поставку електрокорунду нормального або виконати разову заявку з виробничих (технологічних) чи інших причин в обов'язковому порядку письмово повідомляти замовника про відмову із вказівкою причини відмови;

не допускати необґрунтованої відмови замовникам в укладенні контракту, виконанні разових заявок на поставку електрокорунду нормального.

Комітет направив листи ПП «Корунд» і ТОВ «Супутник» з метою отримання інформації про те, чи звертались ці суб'єкти господарювання з пропозицією укладення договорів або поставки електрокорунду нормального за письмовими заявками на 2015 рік та чи виникали у них проблеми з отриманням відповіді від ПАТ «Запоріжжябразив».

ТОВ «Супутник» не надало інформації Комітету, хоча лист від 12.03.2015 № 142-29.3/09-2358, згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0303508795630, отримало 19.03.2015.

ПП «Корунд» у листі від 25.03.2015 № 180 (вх. № 8-142/2534 від 30.03.2015) повідомило Комітет про направлення до ПАТ «Запоріжжябразив» листів-заявок на поставку електрокорунду нормального: від 17.11.2014 № 152, від 13.01.2015 № 152, від 13.01.2015 № 154, від 13.02.2015 № 162 (надалі – Листи).

Так, ПП «Корунд» у листі від 17.11.2014 № 152 просило ПАТ «Запоріжжябразив» розглянути заявку на відвантаження електрокорунду нормального марки 14А в кількості 21 т у грудні 2014 року та направити рахунок.

Копію листа від 13.01.2015 № 152 ПП «Корунд» не надало Комітету.

При цьому ПП «Корунд» не надало доказів на підтвердження направлення листів від 17.11.2014 № 152 та від 13.01.2015 № 152 до Товариства.

Листом від 13.01.2015 № 154 ПП «Корунд» просило ПАТ «Запоріжжябразив» розглянути заявку на відвантаження електрокорунду нормального марки 14А в кількості 21 т у **січні 2015** року та направити рахунок. Листом від 13.02.2015 № 162 ПП «Корунд» просило відвантажити електрокорунд нормальний у такій же кількості в лютому 2015 року та направити рахунок.

Комітет, аналізуючи інформацію та додатки до листа ПП «Корунд» від 25.03.2015 № 180, звернувся також до ПАТ «Запоріжжябразив» щодо надання письмових пояснень стосовно того, чи отримувало ПАТ «Запоріжжябразив» Листи, та результатів їх розгляду.

ПАТ «Запоріжжябразив» (лист від 08.04.2015 № 33/892 (вх. № 8-142/3030 від 14.04.2015)) повідомило, що листів ПП «Корунд» від 17.11.2014 № 152, від 13.01.2015 № 152 та від 13.02.2015 № 162 не отримувало. Згідно з даними журналів вхідної кореспонденції від 17.02.2015 за № 460 Товариство отримало лист ПП «Корунд» від 13.01.2015 № 154, на який надало відповідь листом від 10.03.2015 № 33/621 про підтвердження можливості відвантаження продукції, але у зв'язку із закінченням необхідних строків відвантаження просило також підтвердити актуальність заявки та повідомити необхідний строк відвантаження. ПАТ «Запоріжжябразив» зауважує, що відповіді на лист від 10.03.2015 № 33/621 від ПП «Корунд» не отримало, у зв'язку з чим 08.04.2015 направило повторний лист № 33/890, на який отримало лист ПП «Корунд» від 17.04.2015 № 188.

Так, листом від 17.04.2015 № 188 ПП «Корунд» підтвердило заявку від 13.01.2015 № 154 та просило направити рахунок (тел./факс (0342) 78-74-21) на 21 т електрокорунду нормального з терміном відвантаження у квітні – травні 2015 року.

ПАТ «Запоріжжябразив» направило ПП «Корунд» платіжну вимогу № 869 від 27.04.2015 рекомендованим листом № 10/1122 від 28.04.2015 та після оплати відвантажило за рахунком-фактурою № 667 від 06.05.2015 згідно із заявкою ПП «Корунд» від 13.01.2015 № 154 електрокорунд нормальний у повному обсязі.

У листі, наданому на вимогу Комітету від 19.05.2015 № 142-293/02-5201, ПП «Корунд» підтвердило інформацію щодо отримання електрокорунду нормального за заявкою від 13.01.2015 № 154.

Також, за інформацією ПАТ «Запоріжжябразив» (лист від 25.05.2015 № 33/1332 (вх. № 8-01/4492 від 28.05.2015), ТОВ «Супутник» не зверталось з пропозицією щодо укладення договору або поставки електрокорунду нормального за письмовими заявками протягом 2015 року.

Отже, аналіз наданої ПАТ «Запоріжжябразив» інформації свідчить, що рекомендації Комітету від 26 грудня 2014 року № 35-рк є виконаними.

За таких умов, враховуючи, що в Комітеті відсутня інформація, яка б свідчила, що дії ПАТ «Запоріжжябразив» щодо відмови ПП «Корунд» і ТОВ «Супутник» у реалізації електрокорунду нормального у період 2009 – 2012 років завдали значних збитків окремим особам чи суспільству або призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції на ринку електрокорунду нормального, провадження у справі, відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підлягає закриттю.

На подання від 15.05.2015 № 243-26.13/232-12/02/23-12/217-спр про попередні висновки у справі від ПАТ «Запоріжжябразив» (отримано 18.06.2015), ПП «Корунд» (отримано 25.06.2015) і ТОВ «Супутник» (отримано 15.07.2015) не надходило до Комітету зауважень чи заперечень щодо викладених у цьому поданні обставин.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 46, 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Закрити провадження у справі № 243-26.13/232-12/02/23-12.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва повністю або частково у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ